

GIẢI PHÁP THÚC ĐẨY XUẤT KHẨU NÔNG SẢN CỦA ĐẮK LẮK SANG THỊ TRƯỜNG EU TRONG BỐI CẢNH THỰC THI EVFTA

Đinh Mạnh Tuấn*, Trần Thị Thảo**

Ngày nhận bài: 28/10/2025 | Ngày gửi phản biện: 06/11/2025 | Ngày duyệt đăng: 18/11/2025

Tóm tắt: Sau hơn 5 năm từ khi Hiệp định thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh Châu Âu (EVFTA) có hiệu lực và được triển khai, kim ngạch xuất khẩu nông, thủy sản của Việt Nam sang thị trường EU có xu hướng tăng mạnh, một phần nhờ vào việc được hưởng lợi từ các mức thuế quan ưu đãi theo cam kết trong Hiệp định. Trong bối cảnh đó, hoạt động xuất khẩu nông sản của tỉnh Đắk Lắk cũng đạt được những kết quả tích cực, mặc dù có những biến động phức tạp của thị trường quốc tế. Bài viết phân tích thực trạng, đánh giá triển vọng xuất khẩu nông sản của Đắk Lắk sang thị trường EU khi thực hiện EVFTA, từ đó đề xuất một số giải pháp đẩy mạnh xuất khẩu nông sản của tỉnh Đắk Lắk vào thị trường EU trong những năm tiếp theo.

Từ khoá: nông sản, Đắk Lắk, EU, xuất khẩu, EVFTA

Abstract: More than five years after the Free Trade Agreement between Vietnam and the European Union (EVFTA) came into effect and was implemented, Vietnam's agricultural product exports to the EU market have shown a strong upward trend, partly due to the benefits from preferential tariff rates under the EVFTA. In this context, agricultural exports from DakLak province have also achieved positive results, despite the complex fluctuations of the international market. The article analyzes the current situation and assesses the prospects for agricultural exports from DakLak to the EU market under the EVFTA, and proposes several solutions to boost agricultural exports from Dak Lak province to the EU market in the coming years.

Keywords: agricultural products, DakLak, EU, export, EVFTA

* TS. Viện Nghiên cứu Châu Âu và Châu Mỹ

** Khoa Công tác Xã hội - Nhân học - Xã hội học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn TP.HCM, Đại học Quốc gia TP.HCM

Đặt vấn đề

Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh Châu Âu (EVFTA) có hiệu lực từ ngày 01/8/2020 đã tạo ra nhiều cơ hội thuận lợi, đặc biệt trong việc gia tăng khả năng tiếp cận thị trường, thúc đẩy xuất khẩu và nâng cao năng lực cạnh tranh cho hàng hóa của Việt Nam. Không chỉ đơn thuần mang ý nghĩa giảm thuế quan, hiệp định còn là động lực quan trọng buộc doanh nghiệp Việt Nam phải đổi mới công nghệ, chuẩn hóa quy trình sản xuất và xây dựng thương hiệu theo hướng bền vững, phù hợp với xu hướng tiêu dùng xanh - sạch - an toàn của người dân châu Âu.

Đắk Lắk - một trong những trung tâm sản xuất nông nghiệp lớn của cả nước - có thế mạnh nổi bật về cà phê và nhiều loại nông sản khác. Sau 5 năm EVFTA có hiệu lực, địa phương này đã gia tăng kim ngạch xuất khẩu và khẳng định thương hiệu nông sản đặc trưng sang thị trường EU, nhưng cũng phải đối diện với những yêu cầu nghiêm ngặt về truy xuất nguồn gốc, tiêu chuẩn an toàn thực phẩm và phát triển bền vững. Điều này tiếp tục đặt ra nhu cầu cấp thiết phải đẩy mạnh các giải pháp nhằm không chỉ khai thác tối đa lợi thế sẵn có mà còn nâng cao khả năng cạnh tranh của nông sản Đắk Lắk tại thị trường EU trong những năm tiếp theo.

1. Những quy định của EVFTA liên quan tới nông, lâm, thủy sản của Việt Nam và tác động

EVFTA chính thức có hiệu lực từ ngày 01/8/2020, được xem là một dấu mốc quan trọng trong tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam, đồng thời tạo nền tảng nâng cao quan hệ hợp tác Việt Nam - EU lên một tầm vóc mới. Về cấu trúc, EVFTA bao gồm 17 chương, 2 nghị định thư và một số biên bản ghi nhớ. Nội dung trọng tâm của Hiệp định tập trung vào bốn lĩnh vực cơ bản là thương mại hàng hóa, thương mại dịch vụ, đầu tư và sở hữu trí tuệ. Bên cạnh đó, Hiệp định còn mở rộng điều chỉnh đến các lĩnh vực khác như quy tắc xuất xứ, cạnh tranh, phát triển bền vững, cơ chế phòng vệ thương mại và chống bán phá giá...

EVFTA có hiệu lực và đi vào thực hiện, ngoại trừ một số ít mặt hàng áp dụng hạn ngạch thuế quan, các mặt hàng nông, thủy sản chủ chốt của Việt Nam vào EU đều được hưởng mức thuế suất ưu đãi ngay sau khi EVFTA có hiệu lực.

Đến nay, EVFTA đã thực hiện được hơn 5 năm, với biểu B5 được áp dụng, hơn 92% hàng hóa Việt Nam vào EU sẽ được hưởng thuế ưu đãi thuế bằng 0%. Đây là lợi thế rất lớn cho hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam.

Không chỉ dừng lại ở việc cắt giảm thuế quan, EVFTA còn mở rộng quyền tiếp cận thị trường, tăng cường bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ, và thúc đẩy minh bạch hóa trong hệ thống quy định - tất cả nhằm tạo điều kiện thuận lợi hơn để doanh nghiệp hai bên tận dụng tối đa cơ hội thương mại.

Hộp 1: Cam kết thuế quan của EU dành cho nhóm hàng nông, lâm, thủy sản của Việt Nam trong EVFTA

Với mặt hàng chăn nuôi, 59,95% dòng sản phẩm sẽ về 0%, lâm sản 87,55% dòng sản phẩm về 0% khi hiệp định có hiệu lực. Nhóm thịt gia cầm tươi, ướp lạnh hoặc đông lạnh lộ trình cắt giảm thuế 7 năm. Số còn lại có lộ trình cắt giảm 3-5 năm. Mặt hàng thủy sản: xóa bỏ ngay 50% số dòng thuế (trừ cá ngừ đóng hộp và cá viên). 50% số dòng thuế còn lại có lộ trình cắt giảm từ 3- 7 năm. Với cá da trơn, mức thuế giảm từ 6,8% về 0% vào năm thứ 3 kể từ khi EVFTA có hiệu lực. Sản phẩm rau quả 520/556 dòng thuế về 0%, rau quả chế biến 85,6%; cà phê, hạt tiêu 93% dòng thuế về 0%; điều hưởng thuế 0% khi hiệp định có hiệu lực... (Khắc Lăng, 2020).

Mặc dù chịu tác động đáng kể bởi đại dịch Covid-19, cuộc xung đột quân sự giữa Nga - Ukraine cùng với những biến động phức tạp, khó lường của tình hình thế giới, các kết quả Việt Nam đạt được sau hơn 5 năm thực thi EVFTA vẫn mang ý nghĩa quan trọng và rất đáng ghi nhận (Thế Hải, 2025).

Kể từ khi Hiệp định được thực thi, kim ngạch thương mại hai chiều giữa Việt Nam và EU tăng từ 55,4 tỷ USD năm 2020 lên đến 68,3 tỷ USD năm 2024. Riêng xuất khẩu của thị trường Việt Nam sang thị trường EU đạt 40,1 tỷ USD năm 2020 và tăng lên 51,6 tỷ USD năm 2024, tương ứng mức tăng khoảng 28,6%. Cán cân thương mại của Việt Nam với EU tiếp tục duy trì trạng thái thặng dư, mở rộng từ 24,8 tỷ USD năm 2020 lên 34,9 tỷ USD vào năm 2024 (Hương Nguyễn 2025).

Bước sang năm 2025, mặc dù kinh tế thế giới tiếp tục đối mặt với nhiều biến động khó lường, kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang EU trong 9 tháng đầu năm vẫn đạt 41,711 tỷ USD, tăng 9,53% so với cùng kỳ năm 2024. Những số liệu này cho thấy EVFTA đã và đang phát huy hiệu quả rõ rệt trong việc thúc đẩy hợp tác thương mại Việt Nam - EU (AsemconnectVietnam, 2025).

Hiện nay, Việt Nam giữ vị trí là đối tác thương mại hàng hóa quan trọng nhất của EU trong khu vực ASEAN, đồng thời đứng thứ 16 trong số các đối tác thương mại toàn cầu của EU. Các mặt hàng Việt Nam xuất khẩu sang EU khá phong phú, bao gồm điện tử, dệt may, nội thất và nông sản. Ở chiều ngược lại, EU giữ vai trò vừa là thị trường xuất

khẩu lớn thứ ba, vừa là nguồn nhập khẩu lớn thứ tư của Việt Nam. Các mặt hàng nhập khẩu từ EU mang tính chiến lược cao, bao gồm máy móc và thiết bị công nghệ cao, phương tiện vận tải, dược phẩm cũng như công nghệ xanh, qua đó góp phần quan trọng vào quá trình hiện đại hóa và phát triển bền vững của nền kinh tế Việt Nam.

Sau hơn 5 năm thực thi EVFTA, EU đã xóa bỏ thuế nhập khẩu với gần 100% số dòng thuế, qua đó mang lại lợi thế đáng kể cho các mặt hàng nông, lâm, thủy sản của Việt Nam. Điều này giúp hàng hóa Việt Nam đạt được ưu thế cạnh tranh rõ rệt trên thị trường EU, khi hàng hoá từ nhiều nước Nam Mỹ, châu Á hay châu Phi vào EU vẫn phải chịu thuế MFN (thuế nhập khẩu ưu đãi) hoặc GSP (Hệ thống ưu đãi thuế quan phổ cập) từ 4% trở lên. Điều này cũng giúp hàng Việt có ưu thế cạnh tranh rõ rệt tại thị trường EU so với một số quốc gia châu Á có cơ cấu hàng hóa xuất khẩu tương đồng, đặc biệt là Thái Lan và Trung Quốc, do hai nước này hiện chưa ký kết FTA với EU.

Số liệu thống kê đã phần nào cho thấy điều này, nhờ những ưu đãi thuế quan và cơ hội thị trường mà EVFTA mang lại, kim ngạch xuất khẩu nông, lâm, thủy sản của Việt Nam sang EU đã tăng trưởng tích cực, từ mức 3,76 tỷ USD năm 2019 lên 5,43 tỷ USD năm 2024, tương đương mức tăng 42,9%. Tính chung cả giai đoạn 2019-2024, tốc độ tăng trưởng bình quân hàng năm đạt 8,3% (Ánh Ngọc, 2025).

2. Thực trạng và triển vọng xuất khẩu nông sản của Đắk Lắk sang thị trường Liên minh Châu Âu

Tại tỉnh Đắk Lắk, khu vực nông, lâm nghiệp và thủy sản trong những năm qua vẫn giữ vai trò trụ cột của nền kinh tế địa phương. Theo số liệu năm 2024, lĩnh vực này đóng góp đạt 40,43% trong cơ cấu tổng sản phẩm của tỉnh, tiếp đến là khu vực dịch vụ chiếm 38,33% và khu vực công nghiệp - xây dựng đạt 17,49% (Cục Thống kê tỉnh Đắk Lắk, 2025).

Số liệu thống kê cũng cho thấy, EVFTA có tác động tích cực đối với hoạt động xuất khẩu của tỉnh, đồng thời đã trở thành động lực đẩy mạnh xuất khẩu nông sản sang thị trường EU, góp phần thúc đẩy tái cấu trúc ngành nông nghiệp của tỉnh.

Kim ngạch xuất khẩu của Đắk Lắk năm 2024 vượt hơn 1,88 tỉ USD, bằng 115% kế hoạch, tăng gần 24% so với năm 2023. Cà phê vẫn là mặt hàng xuất khẩu chủ lực với sản lượng 241.000 tấn, tiếp đến là hạt điều 46.500 tấn; hồ tiêu 40.000 tấn; cao su 9.200 tấn; mật ong 5.300 tấn... (Phan Tuấn, 2025) Trong 6 tháng đầu năm 2025, kim ngạch xuất khẩu của tỉnh Đắk Lắk đạt 1,293 tỷ USD, tăng 28,2% so với cùng kỳ năm 2024 (Mai Thanh, 2025).

Trong bức tranh tích cực trên, xuất khẩu của tỉnh Đắk Lắk đi các thị trường EVFTA năm 2023 đạt 1,496 tỷ USD, con số này của năm 2024 là 1,881 tỷ USD (Gia Cư, 2025), trong đó mặt hàng nông sản chiếm 93-95% với các sản phẩm chủ lực là cà phê, điều, hồ tiêu, rau quả...(Tuyết Mai, 2025)

Hiện nay, tại thị trường EU, xu hướng ưu tiên tiêu dùng xanh, thực phẩm hữu cơ, sản phẩm có chứng nhận đang mở ra cơ hội lớn cho nông sản Việt Nam. EVFTA được đánh giá là chất xúc tác để Việt Nam nói chung, Đắk Lắk nói riêng, tái cấu trúc ngành nông nghiệp theo hướng hiện đại, minh bạch và bền vững hơn. Thời gian qua, theo định hướng này, nhiều doanh nghiệp của Đắk Lắk đã tận dụng hiệu quả những ưu đãi thuế quan và cơ hội thị trường từ EVFTA mang lại. Trong 6 tháng đầu năm 2025, Công ty TNHH MTV Xuất nhập khẩu 2-9 Đắk Lắk (Simexco Đắk Lắk) đã ghi nhận doanh thu kỷ lục 550 triệu USD, dù sản lượng không tăng, nhờ tập trung vào cà phê chế biến sâu và phát triển sản phẩm đạt chứng nhận bền vững. Một trong những yếu tố giúp công ty đạt được kết quả tích cực như vậy là do doanh nghiệp đã xây dựng bản đồ số, truy xuất nguồn gốc đến từng nông hộ và chú trọng nâng chất lượng cà phê Robusta để đáp ứng thị hiếu mới của thị trường EU (Khanh Lê, 2025).

Trong bối cảnh thị trường quốc tế có nhiều biến động nhanh chóng, đáng chú ý là việc tăng cường áp dụng các rào cản thuế quan từ thị trường khác (đặc biệt là từ Mỹ), yêu cầu đa dạng hóa thị trường xuất khẩu đối với nông sản Việt Nam trở nên cấp thiết. Trong xu thế đó, EU tiếp tục là một điểm đến quan trọng, đồng thời EVFTA chính là “đòn bẩy” quan trọng, tạo điều kiện thuận lợi cho các mặt hàng nông sản chủ lực của tỉnh Đắk Lắk thâm nhập sâu hơn vào thị trường châu Âu - vốn được đánh giá là thị trường khó tính nhưng có tiềm năng tiêu thụ lớn.

Bên cạnh những cơ hội mở ra, EVFTA cũng được nhận định sẽ tiếp tục đặt ra không ít thách thức đối với hoạt động xuất khẩu nông sản của Đắk Lắk trong giai đoạn tới.

Trên thực tế, EVFTA dành mức cắt giảm thuế quan sâu và rộng cho các mặt hàng nông sản của các địa phương tại Việt Nam, nhưng để tận dụng được các ưu đãi này, doanh nghiệp cần đáp ứng đầy đủ quy tắc xuất xứ, minh bạch hóa chuỗi cung ứng và áp dụng các tiêu chuẩn mới về lao động, môi trường và truy xuất nguồn gốc. Hiện nay, thị hiếu của người tiêu dùng tại châu Âu có xu hướng ngày càng ưu tiên các sản phẩm có nguồn gốc minh bạch, đáp ứng tiêu chuẩn hữu cơ và được sản xuất trên cơ sở quy trình bảo đảm tính bền vững.

Việc đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế đòi hỏi doanh nghiệp phải điều chỉnh quy trình sản xuất, cải tiến phương thức canh tác và ứng dụng công nghệ tiên tiến. Điều này làm gia tăng chi phí tuân thủ, qua đó tạo áp lực tài chính không nhỏ cho các doanh nghiệp. Tuy nhiên, chỉ khi đáp ứng đầy đủ các yêu cầu về phát triển bền vững, nông sản của Đắk Lắk nói riêng và của Việt Nam nói chung mới có thể thâm nhập sâu hơn vào thị trường EU và duy trì lợi thế cạnh tranh trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày càng gay gắt và khốc liệt.

3. Một số giải pháp đẩy mạnh xuất khẩu nông sản của tỉnh Đắk Lắk vào thị trường Liên minh Châu Âu

Trong bối cảnh bối cảnh thị trường quốc tế có nhiều biến động, căng thẳng thương mại, rủi ro từ chính sách thuế quan của các thị trường lớn, đồng thời thị trường EU có xu hướng dịch chuyển sang tiêu dùng các sản phẩm nông nghiệp thân thiện với môi trường, và được sản xuất theo quy trình bền vững, để thúc đẩy xuất khẩu nông sản của Đắk Lắk sang thị trường EU cần đẩy mạnh thực hiện một số giải pháp sau:

Thứ nhất, các doanh nghiệp Việt Nam cần chú trọng tuân thủ các quy định bắt buộc của thị trường, bao gồm cả các biện pháp phi quan thuế, biện pháp kỹ thuật như: sản xuất xanh, vệ sinh an toàn thực phẩm, vấn đề đóng gói quy trình sản xuất, các vấn đề môi trường đến các quy trình về lao động..., tránh để bị điều tra hoặc bị áp dụng những hình thức phòng vệ thương mại khi xuất hàng vào EU. Các doanh nghiệp cũng cần cập nhật thay đổi các quy định của EU thường xuyên, do những quy định này có thể có những thay đổi trong thời gian ngắn¹. Ngoài ra, doanh nghiệp cũng cần chủ động tìm hiểu và tuân thủ đầy đủ các quy định xanh ở thị trường EU, hướng tới sản xuất và cung cấp các sản phẩm thân thiện với môi trường hơn, để tiếp cận hiệu quả với thị trường sản phẩm xanh đầy tiềm năng của EU, nơi nhu cầu của người tiêu dùng ngày càng hướng tới các sản phẩm bền vững, trong đó có các sản phẩm nông nghiệp có nguồn gốc rõ ràng, đạt chuẩn hữu cơ và được sản xuất theo quy trình bền vững.

Thứ hai, cần tăng cường xây dựng thương hiệu gắn liền với tính bền vững của doanh nghiệp và sản phẩm, đặc sắc vùng miền của Đắk Lắk khi xuất khẩu vào thị trường EU. Yếu tố “câu chuyện sản phẩm” được xem là một tiêu chí quan trọng trong hoạt động

¹ Cụ thể, Quy định (EU) 2020/2235 về mẫu giấy chứng nhận sửa đổi, bổ sung 15 lần; Quy định EU 2017/625 về kiểm soát chính thức cụ thể đối với một số loại động vật, hàng hóa đã bị thay thế bởi Quy định 2022/2292 (06/9/2022) và đến đầu năm 2025 sửa đổi 2 lần; Quy định 2021/404 về kiểm dịch thú y, sửa đổi bổ sung 112 lần. Nguồn: Hồng Kiều (2025), Xuất khẩu nông sản vào EU: Tăng cường tuân thủ quy định về an toàn thực phẩm, <https://www.vietnamplus.vn/xuat-khau-nong-san-vao-eu-tang-cuong-tuan-thu-quy-dinh-ve-an-toan-thuc-pham-post1013964.vnp>

quảng bá cho sản phẩm. Một câu chuyện được xây dựng hấp dẫn và chân thực sẽ dễ dàng tạo ấn tượng sâu sắc đối với khách hàng, khiến khách hàng nhập tâm, khơi gợi sự đồng cảm và thúc đẩy họ sẵn sàng chi trả để mua sản phẩm.

Trong việc xây dựng câu chuyện thương hiệu, sở hữu trí tuệ được đánh giá như một tài sản chiến lược, với các loại hình cần quan tâm (nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý) để bảo hộ nhãn hiệu tại thị trường xuất khẩu. Doanh nghiệp cần chủ động đăng ký nhãn hiệu, xây dựng hồ sơ bảo hộ chỉ dẫn địa lý, đặc biệt trong bối cảnh hàng giả dễ gây tổn hại uy tín thương hiệu của doanh nghiệp tại thị trường cao cấp như EU. Cho tới nay, EU đã công nhận sản phẩm Cà phê Buôn Ma Thuật trở thành một trong 39 chỉ dẫn địa lý của Việt Nam. Đây là lợi thế lớn nhưng cũng đặt ra yêu cầu bảo vệ thương hiệu nghiêm ngặt hơn để tránh bị xâm phạm tại thị trường quốc tế.

Thứ ba, song song với việc Chính phủ ban hành chiến lược tổng thể cùng các định hướng, kế hoạch và lộ trình nhằm thực hiện đầy đủ, kịp thời các cam kết của EVFTA, địa phương như Đắk Lắk cần chủ động vận dụng hiệu quả các cơ chế, chính sách ưu đãi nhằm thu hút đầu tư, đồng thời khuyến khích doanh nghiệp xuất khẩu hình thành và kết nối vùng nguyên liệu đạt chuẩn quốc tế cũng như phát triển thương hiệu sản phẩm. Bên cạnh đó, Sở Nông nghiệp và Môi trường cùng với Sở Công Thương tỉnh cần phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng, hiệp hội và đơn vị liên quan nhằm hỗ trợ hợp tác xã và doanh nghiệp, đặc biệt là khu vực doanh nghiệp vừa và nhỏ, kịp thời tiếp cận và nắm bắt thông tin, tận dụng các ưu đãi từ EVFTA để chủ động xây dựng kế hoạch sản xuất, đẩy mạnh xuất khẩu, mở rộng thị trường và tìm kiếm đối tác phù hợp

Kết luận

Sau hơn 5 năm thực thi EVFTA, mặc dù phải đối mặt với nhiều thách thức lớn, Việt Nam đã tận dụng hiệu quả những ưu đãi từ Hiệp định này, giúp gia tăng kim ngạch xuất khẩu nông sản sang EU. Những ưu đãi từ EVFTA đã và đang giúp hàng hóa của các địa phương, trong đó có Đắk Lắk tăng cường xuất khẩu sang thị trường EU, với các sản phẩm chủ lực là cà phê, điều, hồ tiêu, rau quả.... Tuy nhiên, EVFTA cũng được đánh giá là tiếp tục đặt ra những thách thức đối với hàng hóa xuất khẩu hàng nông sản của Đắk Lắk trong những năm tiếp theo, đòi hỏi sự nỗ lực và cải tiến không ngừng từ các doanh nghiệp, cũng như sự tăng cường kết nối doanh nghiệp với cơ quan quản lý trung ương và địa phương trong quá trình tận dụng EVFTA.

Chú thích: Bài viết là sản phẩm của đề tài khoa học cấp Tỉnh: “Nghiên cứu tác động của các Hiệp định thương mại tự do (FTA) thế hệ mới đến tăng trưởng kinh tế của tỉnh Đắk Lắk tầm nhìn 2030” do Viện Kinh tế và Quản lý Tây Nguyên là cơ quan chủ trì.

Tài liệu tham khảo

1. AsemconnectVietnam. (2025). *Xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang EU tăng mạnh trong 9 tháng đầu năm 2025 nhờ EVFTA*. <https://asemconnectvietnam.gov.vn/default.aspx?ID1=1&ZID1=66&ID8=145684>
2. Ánh Ngọc. (2025). *Nông sản Việt hưởng lợi lớn nhờ hiệp định EVFTA*, <https://kinhtedothi.vn/nong-san-viet-huong-loi-lon-nho-hiep-dinh-evfta.786202.html>
3. Cục Thống kê tỉnh Đắk Lắk. (2025). *Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội năm 2024*, <https://www.mpi.gov.vn/portal/Pages/2025-2-4/Tinh-hinh-kinh-te--xa-hoi-nam-2024-cua-tinh-Dak-Lavxnbzba.aspx>
4. Gia Cư. (2025). *Cơ hội và thách thức cho nông sản Đắk Lắk tại thị trường châu Âu*, <https://thoibaotaichinhvietnam.vn/co-hoi-va-thach-thuc-cho-nong-san-dak-lak-tai-thi-truong-chau-au-177375.html>
5. Hồng Kiều. (2025). *Xuất khẩu nông sản vào EU: Tăng cường tuân thủ quy định về an toàn thực phẩm*, <https://www.vietnamplus.vn/xuat-khau-nong-san-vao-eu-tang-cuong-tuan-thu-quy-dinh-ve-an-toan-thuc-pham-post1013964.vnp>
6. Hương Nguyễn. (2025). *Hiệp định EVFTA: Hành trình 5 năm thực thi và những kết quả tích cực cho thương mại song phương*, <https://moit.gov.vn/tin-tuc/thi-truong-nuoc-ngoai/hiep-dinh-evfta-hanh-trinh-5-nam-thuc-thi-va-nhung-ket-qua-tich-cuc-cho-thuong-mai-song-phuong.html>
7. Khanh Lê. (2025). *Nông sản Việt thâm nhập EU*, <https://daidoanket.vn/nong-san-viet-tham-nhap-eu-10313253.html>
8. Khắc Lăng. (2020). *Hiệu tương tận EVFTA để không “tuột” mất cơ hội*, <https://diendandoanhnghiep.vn/hieu-tuong-tan-evfta-de-khong-tuot-mat-co-hoi-10003298.html>
9. Mai Thanh (2025), *Tình hình hoạt động thương mại 6 tháng đầu năm trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk*, <https://socongthuong.daklak.gov.vn/vi/news/hoat-dong-nganh-cong-thuong/tinh-hinh-hoat-dong-thuong-mai-6-thang-dau-nam-tren-dia-ban-tinh-dak-lak-5804.html>
10. Phan Tuấn (2025), *Xuất khẩu ở Đắk Lắk vươn tầm cao mới*, <https://laodong.vn/kinh-doanh/xuat-khau-o-dak-lak-vuon-tam-cao-moi-1456577.lđo>
11. Thế Hải (2025), *Thương mại Việt Nam - EU nửa đầu năm 2025 xấp xỉ 36 tỷ USD*, <https://baodautu.vn/thuong-mai-viet-nam---eu-nua-dau-nam-2025-xap-xi-36-ty-usd-d325790.html>
12. Tuyết Mai (2025), *Hiệp định EVFTA: "Chìa khóa" để nông sản Đắk Lắk chinh phục thị trường EU*, <https://baodaklak.vn/kinh-te/202506/hiep-dinh-evfta-chia-khoa-de-nong-san-dak-lak-chinh-phuc-thi-truong-eu-fcd15bc/>